

Ärendet

Tillsyn av grundskolorna Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr i Kungsbacka kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr att senast den **27 februari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande frånvarohantering och kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kungsbacka kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kungsbacka kommun ska vidta följande åtgärder

Frånvaro

1. Se till att rektorn för varje elev med upprepade eller längre frånvaro skyndsamt startar en utredning om orsakerna till frånvaron, om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig samt i samråd med eleven, elevens vårdnadshavare och elevhälsan. I det fall utredningen visar att specifika åtgärder behöver vidtas för att komma till rätta med elevens frånvaro ska dessa åtgärder också genomföras. Rektorn ska dokumentera när utredningar om frånvaro har startats och eventuellt slutförts för respektive elev till och med den 20 februari 2026, och hur elevhälsan har varit involverad i respektive utredning. Om utredningen i vissa fall bedöms som obehövlig ska det av huvudmannens redovisning framgå skälen till detta. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).

Kränkande behandling

1. Se till att all skolans personal, senast den 20 februari 2026, informeras om att var och en som verkar inom utbildningen aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling samt om att en anmälan till rektor ska göras varje gång en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för när och på vilket sätt informationen förmedlats (1 kap. 5 § andra stycket, 2 kap. 34 a §, 5 kap. 6 § och 6 kap. 10 § skollagen).
2. Se till att alla lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Detta innebär även att all personal ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera om en elev utsätts för kränkande behandling (5 kap. 6 §, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr en anmärkning avseende brister rörande signering och datering av betygskatalog. Kungsbacka kommun ska senast den **27 februari 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendena (dnr 2025:5869, 2025:5897) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr i Kungsbacka kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr följer gällande bestämmelser om särskilt stöd, betygskatalog, kränkande behandling och frånvaro.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök med lektionsobservationer och dokumentationsstudier av åtgärdsprogram den 26 augusti 2025, samt ett planerat besök med intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 14 oktober 2025 och 15 oktober 2025. Kompletterande information inkom den 23 oktober 2025. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens skriftliga redovisning inför tillsynen framgår att läsåret 2024/25 hade Smedingeskolan Söder samt Norr 82 elever med frånvaro som låg på, eller överskred 15% varav 33 elever med frånvaro som låg på, eller överskred 25% samt 12 elever med frånvaro som låg på, eller överskred 50%.

Frånvarostatistiken avser både giltig och ogiltig frånvaro. Huvudmannen har i inlämnad redovisning uppgett att Smedingeskolan Norr genomförde två frånvaroutredningar under samma läsår, och Smedingeskolan Söder en frånvaroutredning.

I intervju uppger lärare att skolans rutin för frånvaro innefattar att elevernas frånvaro följs upp varje månad i lärarnas respektive arbetslag, och överskrider frånvaron 10% totalt vid detta tillfälle så ringer lärarna hem till eleven för att fråga kring orsaker till frånvaron. Lärarna uppger att i de fall närvaron inte ökat när de följer upp samtalet, eller om frånvaron bedöms som problematisk så kan man lyfta eleven till lärarnas arbetslag, eller utvecklingssamtal för diskussion. Lärarna uppger att vissa lärare ibland kan kontakta kuratorn för överlämning till en fördjupad frånvaroutredning, men att det inte är ett etablerat arbetssätt för samtliga lärare att inkludera elevhälsans kompetenser i arbetet. Elevhälsa och rektorer uppger i intervju att åtgärder för att komma till rätta med frånvaron efter lärarnas hemringning ibland kan genomföras av läraren, men att lärarnas

egentliga fokus under den första kontakten med hemmet är att få klarhet i om eleven är borta på grund av sjukdom eller om det är problematisk frånvaro, inte att sätta in åtgärder.

I intervju uppger elevhälsan att skolans rutin är att skolkuratoren ska kontaktas av lärarna via en blankett kallad "EHT-anmälan" för en fördjupad frånvaroutredning, om lärarnas hemringning visar på problematisk frånvaro. Den frånvaroutredning som genomförs av skolkuratoren innefattar utredning tillsammans med elever och vårdnadshavare, åtgärder för att komma till rätta med frånvaron samt uppföljning. Denna utredning anmäls även till huvudmannen. Elevhälsan uppger dock att rutinen inte alltid följs då det är otydligt exakt när läraren ska lämna över arbetet till elevhälsan och skolkuratoren. Elevhälsan uppger att den otydliga rutinen får till följd att elever med problematisk frånvaro inte får sin situation utredd och åtgärdad. Rektorer bekräftar i intervju denna utsaga och konstaterar att frånvaroutredningar inte genomförs när det är behövligt och att de läsåret 2025/26 därför ska se över arbetsgången och förtydliga ansvarsroller i utredningsförfarandet.

Elevhälsa och rektorer uppger även i intervju att det är vanligt förekommande att de fördjupade frånvaroutredningarna startas, men inte fullföljs och avslutas, utan stannar av i utredningsskedet, när utredningen övergår i en pedagogisk kartläggning eller blir vilande när elevens närvaro förbättrats. Även här meddelar rektorer att insatser genomförs bland personalen i form av påminnelser för att garantera att utredningarna slutförs.

Elever och lärare vid Smedingeskolan Söder och Norr uppger i intervju att närvaro registreras varje dag, och att vårdnadshavare kontaktas av skolan via en digital plattform samma dag då elevfrånvaro konstateras.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (17 kap. 19a § skollagen).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolgång (7 kap. 22 § skollagen).

Av förarbeten till skollagen framgår att arbetet med att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till (prop. 2017/18:182 s. 56). Vidare framgår att fokus vid utredningen bör vara på att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. Det anges också att det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepad eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro (s. 60). Det förutsätts i förarbetena att frånvaroutredningen och arbetet med frånvaron dokumenteras (s. 62).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenheternas arbete med att utreda elevers upprepade eller längre frånvaro. Av Skolinspektionens utredning framkommer att det på Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr finns elever med upprepad eller längre frånvaro där frånvaron inte utretts, även om det av rektorerna har ansetts vara behövligt. Av intervjuer framkommer att rutinen för att lämna över ärendet till elevhälsans kompetenser för en utförligare frånvaroutredning, då innefattandes utredning, åtgärder och uppföljning, inte är väl fungerande. Utredningen visar även på att frånvaroutredningar inleds, men inte slutförs utan stannar av i utredningsskedet. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att det finns brister i skolans arbete med att utreda och sätta in åtgärder för att motverka problematisk frånvaro. Därmed riskerar elever att gå miste om den utbildning som de har rätt till. Det är därför av yttersta vikt att skolenheten skyndsamt utreder elevers frånvaro och att resultatet av en utredning av upprepad eller längre frånvaro utmynnar i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med frånvaron.

Av Skolinspektionens utredning framgår att elevers vårdnadshavare underrättas samma dag vid ogiltig frånvaro. Vidare anmäls den utförligare frånvaroutredning som genomförs av kompetenser i elevhälsan till huvudmannen. Kungsbacka kommun, så som huvudman för Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr, uppfyller således författningarnas krav i dessa avseenden.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju uppger elever att personal inte alltid agerar vid kränkande behandling, och att vissa i personalstyrkan är mer benägna att agera vid kränkande behandling än andra. Eleverna uppger att det på skolan finns ett dåligt språkbruk som oftast används i ett skämtsamt syfte mellan vänner, men att även i de fall ett kränkande språkbruk används med syfte att såra, är det inte säkert att personal ingriper om de ser eller hör händelsen.

Lärare uppger i intervju att de är samstämmiga om vad en kränkning är, men att alla kränkningar de ser inte avbryts av lärarna. Lärarna uppger också att det kan vara svårt att ingripa i situationer i skolans korridorer. Exempelvis uppger lärarna att de istället kan be socialpedagogen hantera situationen de såg om de ska ha en lektion, eller så hanterar de inte situationen alls om de hör något, men inte ser vem som uttalade sig kränkande. Vidare uppger lärare i intervjun att det är en svår avvägning mellan vad som är menat skämtsamt, och vad som är en kränkning, i och med det dåliga språkbruket på skolan. Det är därför lärarna inte alltid agerar vid kränkningar eller anmäler händelsen till rektor. Representanter från elevhälsan samt rektorer uppger i intervju att det dåliga språkbruket är normaliserat på skolan och att det kan hända att personal inte ingriper vid, samt anmäler, kränkande behandling. De anser dock att personal på skolan i regel ändå agerar vid kränkande behandling, och sedermera anmäler händelsen till rektor för utredning, även om det finns undantagsfall. Att elever upplever händelser som ignorerade av personal tror de beror på att det är vanligt förekommande att diskutera vad som hänt med de berörda eleverna först efteråt, vid ett lämpligare tillfälle.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § andra stycket skollagen).

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 a § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § första stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framkommer att skolorna brister i sitt arbete med att motverka kränkande behandling, då inte alla som arbetar i skolorna alltid agerar då en elev utsätts för kränkande behandling och inte heller alltid anmäler alla kränkningar till rektor. Alla elever har rätt att lära i en trygg miljö. All personal på skolorna har således en skyldighet att aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Att det kränkande språkbruket och övriga kränkningar normaliserats inte bara hos eleverna, utan även hos skolornas personal som inte alltid agerar vid kränkande behandling utgör en brist i detta avseende. Att inte samtliga fall där en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheterna anmäls innebär att de ansvariga på, och för, skolorna får sämre förutsättningar att åtgärda de situationer där elever blivit utsatta för eventuell kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kungsbacka kommuns verksamhet vid Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr uppfyller inte författningarnas krav vad gäller frånvarohantering och motverkan av kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Kungsbacka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning**Betygskatalog****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av Skolinspektionens granskning av Smedingeskolan Söder, samt Smedingeskolan Norrs betygskataloger för höstterminen 2024 och vårterminen 2025 framkommer att det finns ämnen i betygskatalogen som helt saknar signatur samt datum för signatur. Rektor bekräftar i mailkorrespondens den 23 oktober 2025 att så har skett, då vanligtvis efter att betygen ändrats och att lärare inte på nytt har signerat betygskatalogen.

Rättslig reglering

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur (7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det i betygskatalogen avseende höstterminen 2024 och vårterminen 2025 saknas signatur, och datum, av betygsättande lärare avseende vissa ämnen och klasser. Detta utgör en brist i förhållande till författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Kungsbacka kommuns verksamhet vid Smedingeskolan Söder samt Smedingeskolan Norr uppfyller inte författningarnas krav vad gäller signering och datering av betygskatalog. Utredningen visar emellertid att bristerna inom detta område förekommer i begränsad omfattning. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Kungsbacka kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister**Särskilt stöd****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I intervju uppger lärare och representanter från elevhälsan att vid den tidpunkt elever inte bedöms nå målen trots extra anpassningar, exempelvis vid skolans avstämningar under terminen, anmäls eleven till elevhälsan på en blankett. Rektor beslutar sedan om att starta utredning om särskilt stöd och delegerar utredningen till en specialpedagog. Lärarna uppger att samtliga elever de anmäler till elevhälsan när eleven inte bedöms nå målen i ett eller flera ämnen trots extra anpassningar utreds av elevhälsan.

Representanter från elevhälsan uppger i intervju att anmälningar om utredning av särskilt stöd hanteras varje vecka, och uppger vidare att lärare anmäler de elever som behöver utredas gällande behovet av särskilt stöd till elevhälsan. Efter avslutad utredning uppges rektor ta beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorer uppger i intervju att stöd i enlighet med åtgärdsprogram kan tillgodoses av personalen på skolan. I de fall åtgärder inte har kunnat ges i enlighet med åtgärdsprogrammet uppger rektorer att man i utvärdering omprövar åtgärderna.

Skolinspektionen granskade vid besöket fyra åtgärdsprogram från Smedingeskolan Norr samt fyra åtgärdsprogram från Smedingeskolan Söder. Av åtgärdsprogrammen framgår hur elevernas behov av särskilt stöd ska tillgodoses, samt när åtgärderna ska utvärderas och vem som är ansvarig för utvärderingen. Vårdnadshavare och elever uppges ha deltagit i utarbetandet av

åtgärdsprogrammen. Åtgärdsprogrammen innehåller information om hur man överklagar beslutet.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § första och tredje stycket skollagen).

För en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framkommer att elever som riskerar att inte nå målen trots extra anpassningar anmäls till elevhälsan och rektor för utredning av särskilt stöd. Utredningen genomförs av personal med specialpedagogisk kompetens och resulterar i att rektor tar beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram. De åtgärder som anges i ett åtgärdsprogram utförs. Vidare framgår att åtgärdsprogrammets utformning uppfyller författningarnas krav. Av ovan redovisade omständigheter framkommer därmed inte annat än att

verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alice Odéen

Beslutsfattare
Signerat av: Alice Odéen

X Karolina Fhager Adler

Föredragande
Signerat av: Karolina Fhager Adler

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Alia-Maria Delgado och utredaren Karolina Hallenberg medverkat.